

Sygn. akt II CSK 296/18

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa W. M.
przeciwko L. K., "D." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. i "D." Spółce
z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej w P.
o ochronę praw autorskich,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 14 grudnia 2016 r., którym zostało oddalone roszczenie powoda o zobowiązanie pozwanych do złożenia oświadczenia przepraszającego za naruszenie jego autorskich praw osobistych do projektu architektonicznego Zamku [...] w P., które powinno się ukazać na łamach wskazanych tytułów prasowych i na stronie internetowej [...] Okręgowej Izby Architektów RP.

Powód w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy wskazane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością wyjaśnienia czy sporządzenie, zlecenie lub wyrażenie zgody na wykonanie projektu zamiennego do utworu architektonicznego, a także podpisanie go własnym nazwiskiem – wbrew jednoznacznie wyrażonej woli twórcy utworu pierwotnego - jest niezgodne z treścią art. 16 ust. 3 i art. 49 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a tym samym prowadzi do naruszenia treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykonania. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje, w ocenie skarżącego, nierozpoznanie wszystkich zarzutów apelacyjnych, w szczególności zarzutu naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy

w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia tego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Istotność tego zagadnienia wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub w precedensowym charakterze dla rozstrzygnięcia innych spraw. Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne nie spełnia wymagań nowości i istotności tak w kontekście rozpoznawanej sprawy, jak i rozwoju prawa. Problematyka objęta zagadnieniem nie uwzględnia okoliczności sprawy i przyczyn, które doprowadziły do konieczności opracowania projektu zamiennego oraz roli każdego z pozwanych w jego wykonaniu. Nie było podstaw do uznania, że dla rozstrzygnięcia sprawy było konieczne wyrażenie stanowiska przez Sąd Najwyższy w kwestii zakresu ochrony przyznanej autorskim prawom osobistym twórcy utworu w art. 16 pkt 3 i art. 49 ust. 1 pr. aut. Skarga nie uwzględnia także wskazań zawartych w art. 49 ust. 2 pr. aut.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej objęta art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymagała od skarżącego wykazania, że zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych dociekań. Naruszenie prawa

powinno mieć charakter szczególny i kwalifikowany (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na podzielenie stanowiska skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Brak w nim przekonującego wyводу prawnego o zaistnieniu takiego stanu rzeczy w stosunku do kwestionowanego orzeczenia. Subiektywne przekonanie skarżącego o uchybieniu zakresowi rozpoznania sprawy przez Sąd Apelacyjny nie może wypełniać powołanej przesłanki wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a zastosowanie jej zostało podyktowane sytuacją majątkową powoda i znaczeniem dla niego rozstrzygnięcia sporu.